Zelené listy

pro Zlínský kraj · volební noviny Strany zelených · podzim 2017

Recept na vařené žáby. A lidi?

▷ Jeden známý morbidní biologický pokus odhalil, že žábu můžeme snadno uvařit, pokud ji dáme do hrnce se studenou vodou a tuto postupně přivedeme k varu. Žába si prý pozvolné změny teploty nevšimne a bez velkého cukání se uvaří. Značná část z nás se žel na horké problémy dneška dívá podobně jako ty žáby. Čekáme, co bude. Posloucháme debaty o věcech nepodstatných – o pokrytí signálem v metru, o nedostatku parkovišť, o potřebě kanálu Dunaj-Odra-Labe. Média nás přesvědčují, že až postavíme všechny dálnice, skladiště, hypermarkety a další jadernou elektrárnu, bude líp. A zatím nám mezi prsty protéká to, co rozhoduje o kvalitě života. Našeho, a hlavně našich dětí.

▷ Lidstvo disponuje rostoucí silou. Rychle stavíme, ještě rychleji ničíme. Betonujeme úrodnou krajinu a obracíme toky řek. Kde je ještě mokřad, rychle odvedeme vodu do nejbližší kanalizace. Jsme schopni povolit vytěžení štěrku, i když to ohrozí prameniště pitné vody. Úrodnou půdu obděláváme jako surovinu na jedno použití tak, že se staří sedláci musí v hrobech obracet. Kácíme aleje kolem cest, aby se lépe sekala tráva… A vzápětí se divíme, že klesají hladiny podzemních vod, že vichry a přívalové bouře se valí jedna za druhou, že se v létě můžeme zalknout vedrem a v zimě udusit smogem.

▷ Zelený názor dnes v parlamentu chybí jako sůl. Jsme fungující stranou se 7 senátory a 300 zastupiteli, ale nemůžeme prosazovat své názory v Poslanecké sněmovně. Chceme to, co potřebují všichni normální lidé. Čistou přírodu, zdravé potraviny. Prosazujeme moderní stát, který má budoucnost jen ve vzdělaných lidech. Nepotřebujeme další sklady a montovny, ale práci s vysokou přidanou hodnotou. Předpokladem je masivní zvýšení finančních prostředků do školství. Investice do vzdělání jsou jediné, pro které stojí za to se zadlužit.

▷ **Jakou máme šanci? Věříme, že reálnou. Dnes se odhaduje volební potenciál Zelených (tedy lidí, kteří o naší volbě uvažují) na 8–10 %. Jen mýtus „ztraceného hlasu“, který šíří ve vlastním zájmu tradiční strany prolezlé kmotry, nás dosud držel v šachu. Jsme možná na hraně, ale o to víc je Váš hlas důležitý. Ztracený je naopak hlas menšímu zlu, které se nakonec vždy ukáže být zlem příliš velkým.**

▷ Nenechte se uvařit jako žáby. Volte srdcem, volte Zelené.

Richard Kreml

Šavlozubý křeček a jiní ekoteroristé

koláž © red.

Také jste naštvaní na ekoteroristy, kteří blokují výstavbu dálnice od Hulína na Fryšták? Není to sice aktivita Zelených (odvolání podalo sdružení Egeria), ale pro spoustu lidí jsou ekologové jedna banda. A tak si dovolujeme nabídnout malinko jiný pohled, než jaký nám předkládají média, papouškující tisková prohlášení Ředitelství silnic a dálnic. Věcně – stavaři potřebují rozestavět úsek Hulín–Fryšták, a tam jim chybí stavební povolení. Proč nemá ŘSD po šestnácti (!!!) letech příprav povolení stavět? Každý, kdo stavěl i tu nejmenší chaloupku, ví, že než kopne, musí si vyřídit všechny stavební formality. Ale na ŘSD to asi nevědí, protože za celou dobu nedokázali nachystat podklady, konkrétně biologický průzkum trasy. Je to standardní postup, platný v celé Evropě, nic mimořádného. Je povinností investora znát vliv své činnosti na životní prostředí. ŘSD, zdá se záměrně, na své povinnosti kašle a spoléhá se, že se nikdo neozve. Bohužel to u tohoto úřadu není nic nečekaného – vzpomeňte si na ujíždějící svah nad dálnicí D8 u Prackovic. Nebo na houpající se autostrádu u Ostravy. Lidi se nechají snadno zblbnout tím, že stavby dálnic a bůhvíčeho brzdí ochrana přírody. A nedokážou domyslet, že dálniční síť není dostavena hlavně vinou stavebních firem, zkorumpovaných politiků a spekulantů s pozemky. Ještěže je tady ten křeček – je nesmírně mocný a svou magickou silou a šavlozubým chrupem způsobil, že před ním panáčkuje armáda úředníků ŘSD a několik stupňů soudů této země. Nebýt křečka, museli bychom přemýšlet o tom, jestli potíž není v neschopnosti a alibismu ŘSD. Ale když o tom křečkovi se tak dobře píše. Že, milí novináři, kteří se necháte krmit tiskovým mluvčím ŘSD…?

Co na to Zelení? Komunikaci (v daleké perspektivě až na Slovensko, ovšem zatím se bavíme o poněkud slepé variantě končící někde u Slušovic) je třeba dostavět, ale ne jako dálnici, která je dle očekávaného provozu zbytečně extrémně drahou variantou. Pro region bude mnohem užitečnější rychlostní komunikace dvouproudová, s kvalitními obchvaty měst a vesnic na trase, zároveň ale přístupná z každé obce a bez dálniční známky. Přinese obyvatelům víc než dálnice, která pouze protne krajinu jako mrtvý pás pro lomozící kamiony. O tom, že se jedná o podstatně levnější alternativu, raději pomlčíme úplně. Protože o peníze z kapes daňových poplatníků jde stavařům až v první řadě. Málo nadjezdů, přivaděčů, mostů = méně peněz. Ještěže je tady ten křeček…

Richard Kreml

Největší hrozba ve Zlínském kraji?

Štěrkem žízeň neuhasíš

čtěte na straně 3

Zastavme vysychání země

Matěj Stropnický, Kateřina Bačová a Richard Kreml v žíznícím korytě Dřevnice. foto © Jana Vybíralová

Matěj Stropnický (34) je předsedou Strany zelených, zastupitelem hlavního města Prahy a Prahy 3, předsedou výboru pro dopravu. Profesí novinář, od roku 2016 předseda Strany zelených. Během kampaně se s Matějem můžete setkat na zastávkách zeleného karavanu ve Zlíně, Vsetíně a Kroměříži.

Matěji, do Zlínského kraje zajíždíš poměrně často. Jaký vztah máš k východu Moravy?

Zlínský kraj je jiný než ostatní kraje. Žije se tu jinak. Folklór je tady doma a je to znát. Byl jsem tu nedávno na pohřbu spisovatele Ludvíka Vaculíka v Brumově, protože byl před deseti lety mým kolegou v Literárních novinách. I když to byl pohřeb, byla to lidová slavnost. Lidé hráli a zpívali. Ty nápěvy z pohřbu mám v hlavě ještě teď. Lidé tu žijí více pospolu a chovají se lépe k přírodě. Mají silný vztah k půdě a všude je cítit hrdost na rodný kraj. Proto vám tu nejsou lhostejná stupňující se sucha, klesající zásoby pitné vody. Hluboce se skláním před aktivitou lidí, kteří si nenechají líbit skandální rozhodnutí úřadů, ohrožující prameniště pitné vody – jednou v Holešově, podruhé čerstvě v Ostrohu.

Během tvé loňské návštěvy v Uherském Hradišti jsme o problémech spojených s půdou a suchem mluvili. Co se s tím dá dělat?

Výzvou naší generace bude sucho, potřebujeme udržet vodu tam, kde spadne. Musíme bránit nekontrolovanému betonování zemědělské půdy. Důležitá je také podpora šetrného, dlouhodobě udržitelného zemědělského hospodaření a péče o krajinu. Zemědělské dotace musí do budoucna sloužit nejen na dorovnání výkupních cen plodin. Proto chceme nastavení systému subvencí v zemědělství dost podstatně změnit. Ve zkratce jde o to, aby dobrý sedlák s odpovědným vztahem k půdě dostal zaslouženě víc než podnikavec, který myslí jen na svůj krátkodobý zisk.

Pomůže nedávno přijatá vládní koncepce boje se suchem?

Koncepce obsahuje některé velmi dobré kroky. Například podporuje ekologické hospodaření nebo se zabývá nakládáním s biologickým odpadem. Na druhou stranu v ní najdeme i méně šťastné návrhy, které umožní vznik nových a drahých přehrad. Přitom se dá zadržování vody dosáhnout mnohem levněji obnovením mokřadů, lužních lesů, tůní nebo budováním menších vodních nádrží, které jsou k přírodě šetrnější.

Když jsi poprvé uspěl v komunálních volbách na pražském Žižkově, kritizoval jsi neférově nastavenou privatizaci a přišel jsi s řešením. Co v oblasti bydlení prosazuješ celorepublikově?

Dostupné bydlení považuji za jednu z hlavních priorit Zelených. Zejména ve velkých městech je bytů málo, jinde třeba jsou, ale řada lidí na ně nedosáhne finančně. Vysoké nájmy a ceny bytů dnes brání lidem vykročit do života, založit rodinu nebo třeba přijmout důležitou a společensky odpovědnou práci.

▸ str. 2

dokončení rozhovoru ze str. 1

Všichni vědí, že tvůj otec je známý herec a angažuje se v politice za hnutí ANO.

Na rodinu se mě lidé ptají často, což je asi přirozené. Pro mě ani pro mého otce není dvakrát příjemné, že jsme v politice oba, každý za odlišnou stranu. Jeho práce si vážím a věřím, že on konkrétně má čistý štít. To mi ale nijak nebrání v tom, abych dával najevo své výhrady k hnutí ANO.

Proč by lidé měli letos opět volit Zelené?

Zelení už fungují víc než čtvrtstoletí, máme zastoupení v Senátu, na pozicích starostů, téměř tři stovky lidí nás reprezentují v obecních zastupitelstvech. Přitom ale nemáme „na triku“ žádný korupční skandál. Do sněmovny Zelení rozhodně patří, protože jsme tu pro přírodu i pro lidi a tento hlas musí ve sněmovně zaznívat. Všichni přece máme rádi naši zemi a chceme, aby si zachovala krásu a rozmanitost. Vnímám, že stále více lidí chápe, že bez úsilí o zlepšení stavu životního prostředí nebudeme jíst zdravé potraviny, budeme se dusit ve smogu a pít vodu otrávenou pesticidy.

Co bys popřál Zeleným ve Zlínském kraji?

Aby uspěli co nejlépe. Je tady skvělá parta odborně zdatných lidí, kteří už dokázali pro lidi leccos vybojovat v komunální politice. Moc bych si přál, aby mohli v příštích letech důstojně zastupovat Zlínský kraj v Poslanecké sněmovně. Aby měl váš kraj poslance, kteří se chovají šetrně k přírodě a zodpovědně k lidem.

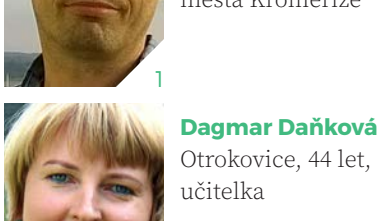

Zelení mají jasno: Evropská unie, to jsme i my

Brusel nám bere pomazánkové máslo! Zakázali žárovky! A domácí zabíjačky! A bylinkové čaje! Evropské dotace jsou zlo, to kvůli nim u nás bují korupce! Nebuďme vazaly! Atd., atp.

Také vás už občas unavuje slyšet nebo číst a potom se případně pokoušet vyvracet hesla a výkřiky tohoto typu? Proti polopravdám, natož proti záměrným manipulacím, je obtížné argumentovat (což jejich autoři a šiřitelé většinou dobře vědí). Veřejný prostor je u nás negativními zprávami a jízlivými poznámkami na konto EU přeplněný. Tradiční a v lecčem zdravá česká skepse k autoritám tu nabývá až bizarních podob. Jako kdybychom ještě nedospěli k tomu, být zdravě sebevědomými a zároveň loajálními členy společenství, do něhož jsme dobrovolně vstoupili. A navíc se zlý Brusel tak často hodí jako výmluva nejednomu našemu úředníku či politikovi…

Stejně jako Zelení v jiných zemích jsme jasně proevropští a k našemu členství v EU nevidíme rozumnou alternativu. Chceme, aby Česko konečně přijalo Euro, stalo se znovu důvěryhodným členem a podílelo se aktivně na dalším vývoji EU. Znamená to snad, že Unii považujeme za dokonalou a bezchybnou?

Nesníme divoké sny o Česku-Švýcarsku, ale jsme vděční za prostor nebývalé kvality života, prosperity a svobody, jehož můžeme být součástí a za který jsme spoluodpovědní.

Michal Stránský

Hraju. Zakažte to!

Měsíce strávené u petičního stánku umožnily **Tomáši Pasternému** pochopit opravdový rozsah neštěstí jménem hazard. „Jednou přišel pán s již vyplněnými petičními archy a řekl nám, že se mu kvůli hazardu oběsil syn, a nechce, aby tak skončili další,“ vzpomíná. Slíbil mu, že referendum o hazardu bude. Chodili i samotní hráči, kteří žádali o pomoc.

Určitě jste se s následky gamblingu setkali. Na každých 80 obyvatel Zlína připadá jedno herní zařízení. Hazard stojí nejen za tragickými osudy rodin, ale také zvyšuje kriminalitu. V Česku je možné herní automaty zakázat jen vyhláškou na úrovni obce. V řadě obcí se tak již stalo. Jinde přijali jen nefunkční vyhlášky, které jsou ve skutečnosti jen zástěrkou podpory hazardu.

Mnoho radnic se zase snažilo zabránit férovému referendu. Vypadá to, že bez desátku z herních automatů se neobejdou hlavně pokladny politických stran.

Zelení prosazují ztížení dostupnosti hazardních automatů. Čím méně heren, tím méně lákadel. Snažíme se o to vyhláškami v jednotlivých obcích, nutná je ale hlavně přísnější regulace na úrovní státu. A co u vás, je vaše město či obec plná heren?

Redaktor MfDnes před několika lety fingovaně nabídl sponzoring politickým stranám zastoupeným v parlamentu výměnou za benevolenci k hazardu. Odmítli jedině Zelení. Jsme na tento okamžik hrdí a svůj názor neměníme.

foto © Zlínská křižovatka

Kdo vás platí?

Právě před rokem spolek Zlínská křižovatka uspořádal protest na mítinku Miloše Zemana ve Zlíně, který se uskutečnil náhodou den před krajskými volbami. Cestu naplánoval Vladimír Kruliš z Kanceláře prezidenta. Jistě jen shodou okolností lídr kandidátky SPO ve Zlínském kraji. Na kandidátce byli kupodivu také kancléř Vratislav Mynář a Martin Nejedlý. Asi jen nepřející škarohlíd by řekl, že prezident se tak podílel na kampani SPO za peníze daňových poplatníků.

Nám se těch náhod zdálo příliš najednou, tak jsme udělali třicet transparentů a upozornili jsme na „30 případů Miloše Zemana“. Vzpomenout si na 30 přešlapů a faulů pana prezidenta nebyl žádný problém, spíše jsme museli škrtat, abychom se do třicítky vešli. Zajímavá byla reakce obdivovatelů Miloše Zemana. Výkřiky „Kdo vás platí?“ byly z těch méně agresivních. S davem se špatně diskutuje, proto si dovolím kratičkou úvahu zde: někteří lidé stále žijí myšlenkami v době nesvobody a nemohou pochopit, že není třeba žádného zadání, aby lidé chtěli vyjádřit svůj názor. Raději budou vymýšlet konspirační teorie, než by si připustili, že se lidé sešli jen proto, že se jim chování hlavy státu dlouhodobě nelíbí.

A když už jsme u toho placení – napadlo vás, kdo platí výjezdy pana prezidenta do krajů, jeho mítinky na náměstích, akce, které ho nyní zvýhodňují před jinými, dle našeho mínění slušnějšími a schopnějšími kandidáty? Platíme je my. Ze svých daní.

Tomáš Pasterný (redakčně kráceno)

Ve Zlínském kraji jdou za Zelené do voleb:

1 **Richard Kreml** Kroměříž, 46 let, lékař, zastupitel města Kroměříže

2 **Kateřina Bačová** Bojkovice, 52 let, spisovatelka známá pod jménem Kateřina Dubská

3 **Tomáš Pasterný** Zlín, 37 let, ředitel IT firmy

4 **Eliška Dudešková** Huštěnovice, 29 let, lektorka francouzského a čínského jazyka

5 **Tomáš Husa** Vsetín, 40 let, lékař, zastupitel města Vsetína

6 **Dagmar Daňková** Otrokovice, 44 let, učitelka

7 **Michal Stránský** Staré Město, 51 let, grafický designér

8 **Jana Tesařová** Bojkovice, 40 let, ekonomka a environmentalistka

9 **Vilém Jurek** Šumice, 32 let, krajinný inženýr, expert v oblasti biologické ochrany přírody

10 **Kristýna Kosová** Rožnov pod Radhoštěm, 33 let, místostarostka města Rožnov pod Radhoštěm

11 **Radek Fojtík** Vsetín, 43 let, starosta tělocvičné jednoty Sokol Vsetín

12 **Martina Koutňáková** Kroměříž, 42 let, finanční manažerka

13 **Miloslav Klimek** Žeranovice, 35 let, chovatel, pěstitel

14 **Jana Zapletalová Koláčková** Chvalčov, 35 let, právnička

15 **Jan Talafant** Kroměříž, 47 let, nakladatel

16 **Kateřina Zukalová** Seninka, 50 let, soukromá zemědělkyně, zastupitelka obce Seninka

17 **Zdeněk Štekl** Rožnov pod Radhoštěm, 63 let, energetický auditor

18 **Hana Němcová** Bojkovice, 37 let, podnikatelka

19 **David Kopecký** Vsetín, 28 let, produkční v hudebním klubu, organizátor kulturních akcí

20 **Zuzana Vachůnová** Rožnov pod Radhoštěm, 30 let, pracovnice v ekologické organizaci

21 **Tomáš Černý** Fryšták, 35 let, jednatel společnosti Simcar s.r.o., radní města Fryšták

22 **Jana Vybíralová** Zlín, 65 let, účetní, koordinátorka iniciativy Cyklo-Zlín

Pampeliška
Naše kamarádka a tak trochu maskot, můžete ji potkat na našich volebních akcích

Chcete se k tématům z těchto novin dozvědět víc?

Zahrádky
drtí buldozery…

Opustit půdu, na které hospodaříte třeba 50 let, není lehké. Ale v poslední době to zažívají mnozí. Trend rušení tradičních zahrádkářských kolonií je ale důsledkem stoupajících cen parcel zejména ve větších městech. Tlak developerů na zastavění zahrádek stoupá a šokující dopisy o ukončení nájmu už si přečetl nejeden zahrádkář…

Tradiční české zahrádkaření není jen příjemnou zábavou a kulturním fenoménem, ale má i významný přínos ekologický. Pečlivě udržované zahrádkářské kolonie jsou vzorem správného obdělávání půdy. Ačkoli jsou umístěny často ve svazích, s pomocí drobných terénních úprav dokáží domácí pěstitelé velmi dobře bojovat s erozí půdy. Akci Dešťovka zahrádkářům nikdo vyhlašovat nemusí, chytají srážkovou vodu od nepaměti. Nezpochybnitelný je význam praktický: zelenina, ovoce i další produkty jsou kvalitnější než přehnojené a pesticidy postříkané produkty ze supermarketů.

Víte, že…
- …v některých větších městech územní plány počítají s likvidací až poloviny zahradních kolonií?
- …si lidé na zahradách vypěstují cca 20 000 tun rajčat ročně?

V posledních letech rostou tlaky developerů na likvidace zahrádkářských kolonií. Je to důsledkem stoupajících cen parcel zejména ve větších městech. Zelení budou bránit zabírání pozemků zahrádkářských kolonií pro bezbřehou výstavbu, protože asfaltu a betonu je ve městech dost. Zahrádky jsou nejen prostředkem k odreagování obyvatel měst, ale i cennými ostrůvky stínu, nabourávající nesnesitelná letní vedra v aglomeracích. Zisk hrstky developerů by znamenal ztrátu pro lidi v celé zemi. Zahrádkáři, pěstitelé a chovatelé mají u Strany zelených vždy **zelenou**.

Miloslav Klimek

Štěrkem žízeň neuhasíš

Naši předci věděli, že voda v krajině je důležitá. Bez ní by se neurodilo a bez pitné vody by umřeli žízní. Dnešní politici však na tyto neměnné skutečnosti zapomínají.

foto © ms

Jak chtějí Zelení chránit zdroje pitné vody?
- Zvýšením ochrany povrchových vod
- Respektováním odborných stanovisek
- Upřednostňovat zájmy občanů a budoucích generací před těžaři a průmyslovými firmami

V našem kraji se nachází zdroj pitné vody pro 140 tisíc lidí. Prameniště v Uherském Ostrohu je pátým největším zdrojem pitné vody v České republice. Jeho znečištění by mohlo být katastrofální nejen pro občany Uh. Ostrohu, Uherskohradišťska a Zlínského kraje, ale i pro obyvatele Jihomoravského kraje, kteří z velké části tento zdroj využívají.

Ministr životního prostředí Richard Brabec (ANO) i Odbor životního prostředí Zlínského kraje zjevně mají jiné priority než starost o vodu. Asi jsou pro ně důležitější zájmy podnikatelů. Jak jinak si totiž vyložit to, že ministr i vedení kraje nedbají na odborné analýzy a schvalují těžbu štěrkopísku pouhých 500 metrů od prameniště pitné vody v Uh. Ostrohu. Jakmile se obnaží prameniště skrývkou zeminy a kýženého štěrku, znečištění zdroje je více než pravděpodobné. Nacházíme se totiž v záplavové oblasti. Zničení prameniště pitné vody je věc prakticky nevratná. To vše kvůli těžbě suroviny, které je dostatek z jiných míst.

Že jen plašíme? Příklad z nedaleka: před pár lety byla u Kněžpole zásobárna pitné vody pro Uh. Hradiště. Dnes je následkem těžby vyřazena z provozu. Natrvalo.

Zásoby pitné vody se zmenšují rok od roka. I děti školou povinné pochopí, že byl by nesmysl ohrozit další zdroj pitné vody. Asi by si do školních lavic měli sednout zmínění nezodpovědní politici. A stokrát na tabuli napsat: „Štěrkem žízeň neuhasíš!“

V našem regionu to není jediný boj o pitnou vodu, který občané řeší. Již osm let stojí v Holešově přímo nad zdrojem pitné vody pro 28 (potenciálně však až 200) tisíc lidí průmyslová zóna. Jedná se o podpovrchový zdroj pitné vody, takže jeho znečištění může způsobit prakticky jen člověk. Třeba tím, že na prameništi postaví průmyslovou zónu. Prý, že tam bude jen lehká výroba, že si to pánové na kraji pohlídají… Povídali. Ať se vlády v kraji střídaly, jak chtěly, pořád je platné, že prameniště zůstává v Zásadách územního rozvoje Zlínského kraje charakterizováno jako „Plocha, která je vymezena pro výrobu bez dalšího omezení.“ Není divu, že představitelé kraje častují ochránce zdroje jako ty, kdo brzdí rozvoj zóny. Zisk jejich kamarádů (nelze se ubránit myšlence, jestlipak není ve hře nějaká provize?) je asi důležitější než pitná voda pro občany.

Vláda ČSSD, ANO a KDU-ČSL při nástupu deklarovala, že zvýší ochranu povrchových vod přehodnocením ochranných pásem. Na konci volebního období můžeme zodpovědně říci, že nic takového neudělala. Co si pak myslet o premiérovi, který si na Ostroh vzpomene 3 měsíce před volbami? Zelení nechtějí jenom mluvit, jsou reálně jedinou silou, která chce vodní zdroje důsledně ochránit, bez kompromisů. Připojujeme se k petici za zachování zdroje pitné vody v Uh. Ostrohu (i vy můžete přispět svým podpisem k zachování tohoto zdroje). Je třeba chránit nejen zmíněná dvě prameniště, ale všechny zdroje po celé republice. Tyto volby jsou i referendem. Pokud si zvolíme špatně, bude to mít důsledky na dlouho dopředu. Rozhoduje se právě teď. Pomozte nám, aby našim dětem nezůstala místo krásné země poušť bez pitné vody. Zelení vědí, že zisky těžařů jsou ztrátou nás všech.

Proč IKEA nechce dřevo z našich lesů?

Zažil to snad každý, kdo se vydává občas na procházku do lesa. Místo majestátného klidu a chládku lesa, ze dne na den spoušť. Tam, kde ještě před týdnem rostly stovky stromů, je dnes pusto, pařezy, bahnité rygoly a hromady klestí. Chápeme, že jedním ze smyslů pěstování lesa je dřevo. Je ale nutné hospodařit takto? Není. Známe lepší cestu. Zelení prosazují certifikaci lesů, podmiňující šetrné lesní hospodaření.

Cílem moderního hospodaření v lesích je omezení pasečného hospodaření, známého jako holoseč. Přírodě nejbližším způsobem pěstění lesa je výběrné hospodaření. Stromy v porostu mají různý věk a lesní hospodáři vybírají ty jedince, kteří jsou zralí na pokácení. Mezitím les průběžně prořezávají, probírají a prosvětlují. Nikdy však nezůstane v lese holina. Navíc odpadá potřeba uměle zalesňovat za nemalé peníze. Pod korunami vzrostlých stromů se klubou další stromy a pod těmi další, ještě mladší stromy. Vyspělé země dávno respektují, že les je živý organismus, nejen stroj na peníze.

Je známo, že IKEA se snaží prezentovat svou značku jako přátelskou vůči životnímu prostředí. To, že nechce dřevo vyrostlé pod péčí Lesů ČR, o něčem svědčí. Nemá smysl skuhrat, že IKEA zneužívá monopolní postavení, je to nesmysl, výrobců nábytku jsou přehršle. Spíše by se měli chytit za nos pánové z mamutích firem, které samy konkurenci menších zpracovatelů dávno zadupali do země.

K nevratným následkům nešetrné těžby patří také narušení lesní půdy. To představuje nejen ránu na kráse lesa, ale také vstupní bránu pro erozi a narušení schopnosti lesa absorbovat obrovské množství vody, které se nám v poslední době začíná tak dramaticky nedostávat.
foto © Michal Stránský

Les by měl dávat slušnou práci místním lidem

Byly doby, kdy Lesy ČR měly vlastní lesní dělníky. To už neplatí, dnes, namísto toho, aby stát podporoval zaměstnanost místních obyvatel, vypisují se výběrová řízení šitá na míru velkým hráčům. V lese pak pracují převážně zahraniční dělníci, a to za minimální mzdu. Jaký asi mohou mít tito lidé vztah k lesu a k tomu, co dělají? Nebojíme se být konkrétní, proto uvedeme dva velké podniky, které tyto zakázky převážně získávají. Je to Wotan Forest a Uniles. Obě společnosti patří do holdingu Agrofert. Jistě náhoda.

Je nejvyšší čas vyřešit problém nešetrného hospodaření a zlepšit stav lesů v České republice. Přijetí přísnějších pravidel bude obrovský skok pro naši přírodu. Zelení tento krok udělají. Udělejte něco pro les a podpořte nás.

Vilém Jurek

Kam mizí učitelé, lékaři a sestřičky
aneb Proč máme na Zlínsku nejhorší výplaty

U dveří polikliniky stojí babička s dědečkem, čtou sdělení na kusu papíru. MUDr. Vomáčka oznamuje, že odchází do penze. Logická otázka visí ve vzduchu: „Kdo tu bude místo něho?“ Odpověď si lidé šuškají. „Nikdo“. Nejsou lidi. Žádný mladý lékař nemá zájem otevřít si u nás praxi. Znechucení mizernými platy a ubíjejícím systémem vzdělávání, odchází mladí lékaři do zahraničí. Nevíme, jestli odpověď „Sorry, jako“ bude dědovi s babičkou stačit.

České zdravotnictví i školství se ocitlo na nebezpečné skluzavce. Čím víc personálu dává své profesi sbohem, tím víc práce a horší podmínky zůstává těm zbývajícím. Z nemocnic mizí sestřičky, protože jako pokladní v Lidlu si vydělají víc, a ještě je nebude nikdo šikanovat obludně rostoucím papírováním. O studium na kdysi prestižních „zdravkách“ není zájem. Průměrný věk praktických lékařů je 55 let, celé regiony se potýkají s absencí základní lékařské péče, nemocní lidé musí dojíždět desítky kilometrů. Interna, královna medicíny, se změnila v obor, který nikdo nechce dělat. Učitelé, základ vzdělanosti národa, stále častěji využívají svých znalostí a odcházejí kamkoli jinam. Nejen kvůli platům, ale prostě už nechtějí být otloukánky mnohých rodičů, pro které úcta k učitelskému řemeslu nic neznamená. O nezvládnuté inkluzi nemluvě.

Kdo může za personální devastaci těch nejdůležitějších institucí v Česku, škol všech stupňů a nemocnic? Ti, kteří v minulých letech rozhodovali o prioritách. Ti, kdo ochotně cpali peníze do chřtánu firem stavějících dálnice za cenu snad nejvyšší v Evropě. Ti, kdo pojali zdravotnictví jako byznys a jediné, co je zajímá, je privatizace do vlastních kapes. Ti, kdo štědře vypláceli peníze z našich daní jako pobídky firmám, které naši nejcennější zemědělskou půdu zastavují obřími skladišti a montovnami, firmám, které potřebují pracovní sílu s minimálním vzděláním. Ti, kdo spekulují s korunou tak, že máme jedny z nejnižších výplat v Evropě. Co s tím? Musíme zásadně zlepšit fungování školství, z učitelství se musí stát prestižní povolání. Věcí, na kterých nesmíme šetřit, je vzdělání a péče o lidi. Jediné zadlužení, které má smysl, je investice do vzdělání.

Richard Kreml

Víte, že…
- …jsme zemí EU, kde s **nastupující robotizací nejvíce hrozí nezaměstnanost**? Nezvládnutý systém investičních pobídek z Česka udělal ekonomiku s nejnižší relativní přidanou hodnotou.
- …francouzské a rakouské firmy u nás platí zaměstnancům **30–40 % toho, co platí ve svých mateřských zemích**?
- …platy ve Zlínském kraji jsou **druhé nejnižší v celé zemi**? Peníze, které pak chybějí ve vaší peněžence, mizí na zahraniční konta i ze zlínských vodáren, pochybně zprivatizovaných francouzskou firmou Veolia. Proto je voda na Zlínsku jedna z nejdražších v republice, zatímco v Kroměříži se podařilo prodej VaKu, také za pomoci Zelených, odvrátit (a voda je tu o 13 Kč/m³ levnější).

Podívejte se také na www.zeleni-zlinsko.cz.

Na suchá pole neprší

aneb **voda nad zlato…**

Nějak nám mizí voda. Nejen ve studnách, ale i v zásobách spodních vod a korytech řek či potoků. Ještě nedávno jsme žili v dobách tzv. vodního blahobytu, kdy bylo vody dost a brali jsme ji jako samozřejmost. Jenže čím je vody méně, tím více si uvědomujeme, že je vlastně darem z nebes. Jinak se k nám totiž nedostane, opravdu jenom z nebe – v podobě deště, protože na našem území sice pramení spousta řek, ale všechny odtékají směrem za naše hranice. A právě s těmi dešťovými přeháňkami máme nyní problém. Zásadně se mění jejich struktura, místo pravidelných a hojných srážek přicházejí stále častěji prudké bouřky a přívalové deště, které půda nestihne dostatečně zachytit a propustit dolů do spodních vod, velká část srážek tak steče do koryt potoků nebo řek a zase odplyne do dáli. Můžeme si říkat, že za to mohou celosvětové klimatické změny, pravda je ale taková, že za sucho, které postihuje stále větší části naší republiky (a Moravu asi nejvíce), si můžeme i my sami.

Proč? Příčin je několik.

- Nevážíme si zemědělské půdy. Denně je zastavěno několik hektarů zejména kolem měst, následně zalito betonem a asfaltem, po tomto povrchu voda samozřejmě steče a nezůstane v zemi.
- Stávající zemědělskou půdu ničíme natolik, že je již 70 % současného půdního fondu v ČR ohroženo vodní erozí. Bohužel se k půdě nechováme jako řádní hospodáři a často k ní přistupujeme pouze jako k výrobnímu prostředku. Po širých lánech se prohání těžká technika, do půdy sypeme stále více chemických hnojiv a pěstujeme na ní převážně plodiny, které jí neprospívají, naopak ji ještě více mění v troud – např. kukuřice. Půda se tak stává pevnou krustou bez schopnosti vodu nejen zadržet, ale i propustit do spodních vod. A pak se divíme, že zásoby spodních vod stále klesají…
- Z krajiny zmizely prvky jako remízky, mokřady nebo malé vodní nádrže, které v ní vodu zadržují.

Všemi těmito kroky jsme narušili malý vodní cyklus – tj. stav, kdy se část vody, která naprší, vsákne do půdy. Velká většina dešťové vody se přímo či prostřednictvím rostlin vypaří zpět do atmosféry, kde se vysráží do mraků a vyprší se. Malý vodní cyklus vytváří tzv. měkké srážky. Méně intenzivní, ale častější. Jenže měkkých srážek ubývá a nad městy a vysušovanou zemědělskou krajinou prší mnohem méně, protože vyhřátý suchý vzduch tam dešťové mraky zkrátka nepustí. Prostě na suchá pole skutečně neprší.

(…)

Kateřina Dubská (Bačová)

Chcete si přečíst tento článek v plném znění? Najdete ho na: **www.zeleni-zlinsko.cz**. Stejně jako další příspěvky a informace našich kandidátů, které se do Zelených listů už nevešly.

Ve stínu staletých alejí

Jsou neodmyslitelnou součástí krajiny a na mnoha místech Čech a Moravy vytvářejí neopakovatelnou atmosféru. Aleje zdobí nesčetné množství cest, silnic i ulic uprostřed měst. Není to nádherný pocit, když vás majestátní koruny doprovází na každém kroku? Listy stromů se právě zbarvují paletou podzimních barev a zvou k příjemné procházce.

Stromy v alejích

ve Zlínském kraji v letech 2003–2016

vykácené stromy	**15 045**
vysazené stromy	**7 286**

Ve Zlínském kraji najdeme vskutku hodně vzácných stromořadí. Není náhoda, že jich každým rokem několik získá nominaci v anketě **Alej roku**, kterou pořádá spolek **Arnika**. Za sedm let ankety jich bylo patnáct. Čas od času hrozí alejím podél silnic zánik kvůli dopravním nehodám. Byl to i případ stromořadí u Uh. Ostrohu, které roste už 170 let a patří mezi nejstarší v zemi. Pamatuje dokonce národní obrození. Dobrovolníkům z Arniky se podařilo alej zachránit natřením stromů bílou reflexní barvou, čímž zajistili vyšší bezpečnost provozu.

Co by mohlo stav alejí kolem silnic zlepšit? Je třeba, aby občané, a v jejich zastoupení politici, žádali po správcích komunikací lepší práci, než dosud dělají. Pro cestáře je určitě jednodušší sekat rovné travnaté plochy, než se starat o mladé stromky nebo dokonce o letité stromořadí, vyžadující odbornou údržbu. Takže prosazují kácení dalších a dalších stromů, obvykle pod záminkou zlepšení bezpečnosti silničního provozu, mnohdy ale i tam, kde aleje nikoho neohrožují. V některých krajích to pochopili, a o stromy u cest se řádně starají. Zlínský kraj je bohužel pozadu. Achillovou patou našich silničářů je nedostatečné odborné vedení zaměstnanců, kteří zajišťují údržbu stromů. Jiné kraje už mají ve svých týmech ekologa s dendrologickým vzděláním. V našem regionu je to jen zbožné přání.

Tipy Arniky na výlet:

Nechte se okouzlit kaštanovými alejemi podél cest od zámku **v Hošticích** k lesu a dvoru Svárov. Projděte platanovou alejí **v Bystřici pod Hostýnem** – dal ji vysadit synovec slavného generála Laudona skoro před 160 lety.

Devatero

programu Zelených

volební číslo **9**

- Čistá příroda: voda, lesy, vzduch, půda
- Peníze do vzdělání
- Zdravé potraviny
- Ne novým jaderným elektrárnám
- Boj proti vysychání i betonování krajiny
- Naše budoucnost je v EU
- Ne hazardu
- Raději kvalitní obchvaty pro všechny, než předražené dálnice
- Dostupné bydlení pro všechny generace

Zastavte se u Zeleného karavanu

- 11.10. **Rožnov pod Radhoštěm** u městského úřadu
- 12.10. **Zlín**, náměstí Míru
- 13.10. **Vsetín**, Dolní náměstí
- 14.10. **Kroměříž**, po dobu Farmářských trhů na Hanáckém náměstí od 11.00 zveme děti na pohádku divadla Koráb Kašpárek a drak
- 16.10. **Uherské Hradiště**, Masarykovo náměstí od 16.30 zveme děti na pohádku Voděnka

Zaujaly vás tyto noviny? Pomozte nám, přidejte se k Zeleným!
Kontakt: klimek.milos@seznam.cz
tel. 732 835 405

Indiáni kmene Cree obývali severovýchod Ameriky. Byli především rybáři, lovci losů, sobů karibu a kožešinové zvěře. Stavěli si vigvamy kryté březovou kůrou. V 19. století se dostali pod velký tlak bílých přistěhovalců, kteří na jejich teritoriích chtěli otvírat měděné doly. Po jednom nerovném jednání s těžaři starý náčelník pronesl slavnou větu: **Až bude pokácen poslední strom, až bude poslední řeka otrávena, až bude chycena…** Její dokončení najdete v TAJENCE.

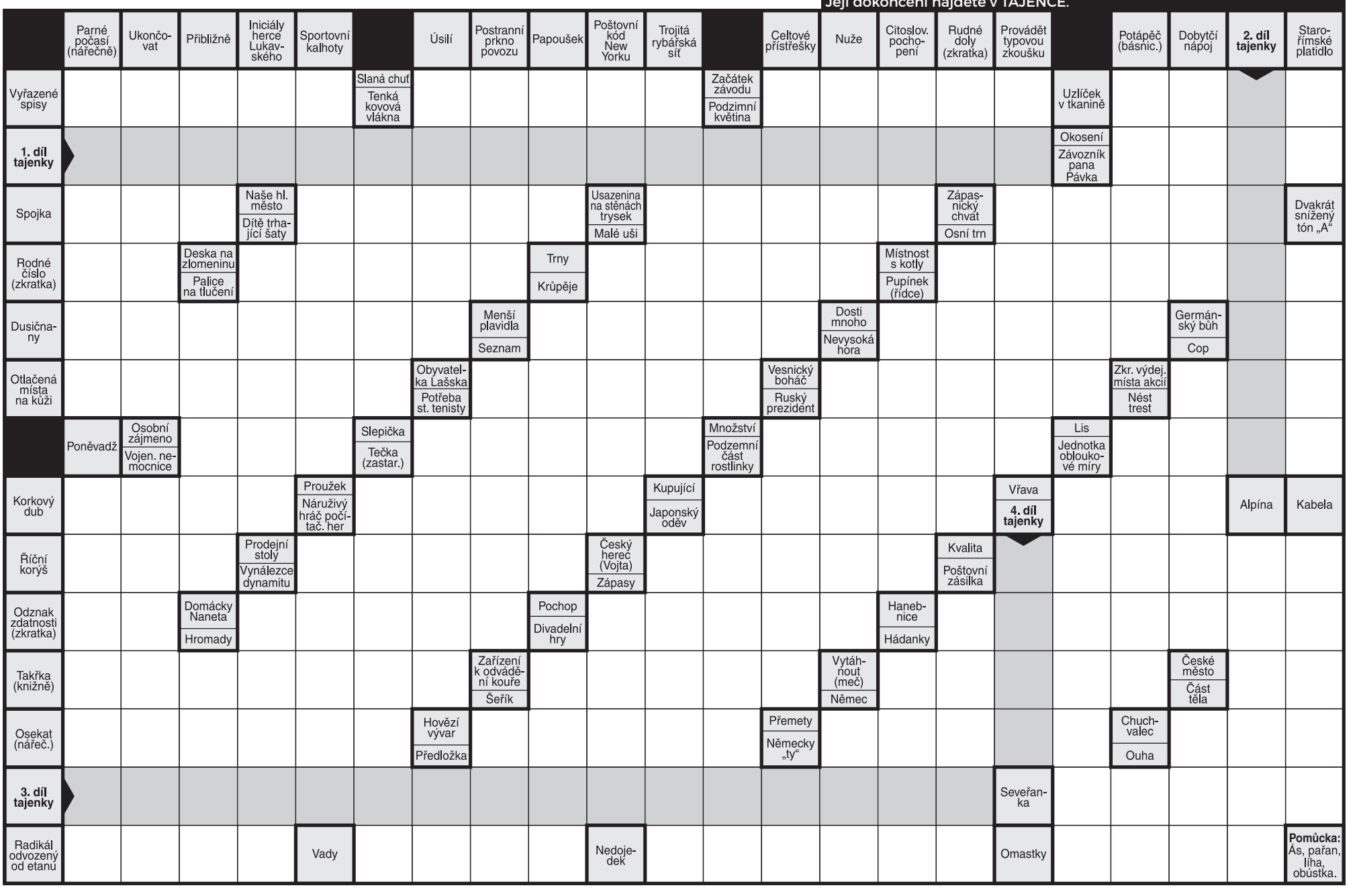

Zelené listy

Tyto volební noviny vlastnímu silami připravili a vydali příznivci a členové Strany zelených Zlínského kraje: Richard Kreml, Michal Stránský, Jan Talafant, Miroslav Hanus, Miloslav Klimek, Kateřina Bačová, Dagmar Daňková, Tomáš Pasterný, Eliška Dudešková, Zdeněk Štekl, Vilém Jurek, Tomáš Husa, David Kopecký, Jana Vybíralová, Eva Kučerová, Jana Romanová, Jiří Kaňa (Arnika). Nepodepsané články byly zpracovány redakcí. Děkujeme za trpělivost našim rodinám.

Zadavatel: Strana zelených
Zpracovatel: Strana zelených

Chcete se k tématům z těchto novin dozvědět víc? Podívejte se také na www.zeleni-zlinsko.cz.